

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
za inozemstvo celoletno K 420—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 40—
za inozemstvo 55—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna poltirnata (39 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6—
poslana itd. po K 9—
Pri večjem naročilu popust
Najmanjši oglas 39/9 mm K 15;
Izba vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po braz-
niku ob 6. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 343 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-herc. 7583.

Moralna vzgoja.

V ustavnem odboru je bil sprejet člen 16., ki govori o šoli in vsebuje to-le določbo: »Vse šole morajo dajati moralno vzgojo in razvijati državljansko zavednost v duhu narodnega edinstva in verske strpljivosti. Ljudska šola je državna, splošno obvezna.« Namesto versko-nravnne vzgoje, ki jo določa dosedanj zakon, naj torej stopi — moralna vzgoja.

Povejte nam, gospodje svobodomiselnici, kaj razumete pod izrazom »moralna vzgoja«? Je li uspešna moralna vzgoja, ki ne temelji na verskih načelih, sploh mogoča? Svobodomiselnici bodo dejali, da je, mi pa pravimo, da ni. Dokazite nam svojo tezo! Za našo trditve govori vsa zgodovina, s čim pa hočete podpreti svojo trditve? Zgodovina človeštva nas uči, da je verskemu propadu sledilo padanje morale, s propadjo morale pa je nujno sledilo propadanje družbe in države.

Po krščanskem nazoru je morala bistven del religije. Nravni zakoni so božji zakoni. Zato krščanstvo ne pozna moralne vzgoje, ki ni versko-nravnna vzgoja. Le sovražniki krščanstva so si izmislili neko moralno vzgojo, popolnoma ločeno od verskih nauk, kakor jo je v duhu francoske revolucije uvedel na Francoskem minister Jules Ferry leta 1884. Ta nauk o morali se sklicuje na idejo dolžnosti in odgovornosti. Toda kdo ti more nalagati dolžnost in odgovornost, ako ta nima višje sankcije in nima božje avtoritetne potrditve?

Moralna vzgoja brez verskega temelja je zračna stavba. Francija je doživela dovolj slabih izkušenj in je skušala z državnimi podporami nadomestiti, kar je povzročila škoda zgolj »moralna vzgoja«. Število francoskega prebivalstva je začelo tako padati, da so Francozje s strahom začeli gledati v bodočnost svojega naroda. Kdor hoče imeti podivjano mladino, kdor hoče omajati temelje države, kdor hoče zadati avtoriteti smrtni udarec, nima boljšega sredstva, kakor je vzgoja mladine brez Boga, brez vere, brez moralnih načel, ki so zasidrana v odgovornosti napram Stvarniku. Italijanski znanstvenik Garofalo, profesor kazenskega prava v Neapolu, zvrča silno naraščanje zločinov v Italiji na brezversko šolo. Najboljši in najpametnejši duhovi na Francoskem spoznavajo zmoto, v katero je zašla Francija na šolskem polju, in pokret za uvedbo versko-nravnne vzgoje je postal na Francoskem silen in kljub močni socialni demokraciji na Francoskem morda ne bo dolgo trajalo, da pride versko-nravnna vzgoja tam zopet do veljave.

Socialna demokracija je naravno po svojem programu nasprotna versko-nravnne vzgoji, ker ne priznava večnih nraavnih zakonov. Po njenih načelih je moralna teorija le rezultanta socialnih odnošajev, kakor se je izrazil Engels, in Kautsky piše, da nraavni zakon ni nič drugega kakor živalski nagon. Ker ne priznavajo socialisti moralnega zakona, zato zahtevajo, da se veronauk iz šole sploh izloči. Zato ni čuda, da je socialist Divac govoril v ustavnem odboru tako strupeno zoper versko-nravnno vzgojo v šoli. Po isti poti pa hodi vladna večina v ustavnem odboru, ki nas hoče osrečiti z »moralno« vzgojo. Duševno omejeni ljudje gredo na prazne fraze, kakor muhe na sladkor; tako silno napredni se samim sebi zdijo demokracije in samostojni, ki v družbi s socialisti zametujejo »srednjeveško« versko-nravnno vzgojo, pa na njeno mesto ne morejo ničesar približno enakovrednega postaviti.

Končno pa se moramo vprašati, v čigavem imenu da izločajo iz šole versko-nravnno vzgojo? So li samostojni pri volitvah povedali ljudstvu, da smatrajo vero za privatno stvar in da so proti versko-nravnni vzgoji? Tedaj so agitirali za Puclja in dr. Vošnjaka, da temelji program Samostojne kmetijske stranke na verskih načelih. Napravite ljudsko glasovanje po celi državi in ne dvomimo, da se bo 90 odstotkov izreklo za versko-nravnno vzgojo. Vladne in polvladne stranke seveda danes ne vprašajo po volji in zahtevi ljudstva, staršev, občin, ampak igrajo vlogo samoderžav, ki bijejo v obraz vsakemu pojmu demokracije. Toda narod, ki ima zdrav razum, ki je v jedru vendar po veliki večini še nepokvarjen, bo zahteval od absolutistov račun in kliče že danes jasno in glasno: Dajte nam versko-nravnno vzgojo! Od te zahteve ne bomo nikdar odnehali!

Aneksijska slavnost v Tolminu.

Žalna manifestacija Slovencev.

V Tolminu se je zahotelo tja privandranim Lahom proslaviti roparsko pogodbo s proslavo aneksijske pretečeno nedeljo dne 27. februarja. V to sestavljeni odbor zavednih Lahov in par nezavednih Slovencev je vodil vse priprave s polno paro, a podpiralo ga je vse, kar laško leze in gre. Na slavnost so bili povabljeni vsi Tolminci, uradništvo in šole so bile komandirane, vabljeni so bili vsi župani celega političnega okraja in vsa laška javnost. Po občini so bili nastavljeni trije slavoloki, na glavnem trgu pri Vrtovcu tribuna za govorni-

ke, a povsod so se razdelile laške zastave in sveče za rasvetljavo. V kakšnem znamenju se ima vršiti proslava, smo zvedeli v nedeljo zjutraj, ko je bilo veliko hiš-zavednih Slovencev-domačinov zamazanih z raznimi napisi: alla morte, chi non vuol esser italiano; chi non si sente italiano prenda la corda. — Zamazano je bilo župnišče, kaplanija, dr. Serjunova hiša in druge. — Žalostno je zaplapolala na tolminskem gradu in nad volčansko cerkvijo velika črna zastava in izražala žalost vsega prebivalstva, dokler je niso odnesli.

Na učiteljsku je imel govor vodja Lorenzoni, ki je zagrizen Lah, ter je pred učiteljskimi proslavljal novo državo, ki da je že toliko storila za Slovence — toda mesto zaželjenih živijo-klicev, so videli gospodje vsem solze v očeh, ter slišali ihtenje in jokanje učencev in učenek, ki so jokali nad izgubo domovine, drage Slovenije! — Na ljudski šoli je prišlo skupaj kakih 50 otrok (od 400!) ter se je izvršilo vse prav klavirno. Ob pol deseti uri je bila maša in Te Deum; dobro, da se je našel vojaški duhovnik, sicer bi ne bilo ne maše, ne Te Deuma. Sicer pa je bilo v cerkvi vse prav kakor tiho nedeljo, do sto uradnikov, 50 otrok in le par nezavednih mož, maša tiha. Med mašo so vdrla Lahi v zvonik, razobesili svojo zastavo, nabijali ter po maši kričali »fuori i scavi!« — Na to so odkorakali na glavni trg, kjer je civilni komisar prečital v italijanskem jeziku aneksijski odlok, a ga je prestavil v slovensko Albert Rejic iz Tolmina; menda so proglasili ta dan Tolmin za mesto. Govoril je tudi deželni komisar dr. Pettarin, proslavljal novo državo ter povedal, kaj vse nam bo dala Italija. Dala nam bo prav vse, avtonomijo, šole, sezidala bo porušene kraje in povzdignila bo kmetijstvo, govedorejo itd. — in ker ni bilo navzočega tam nobenega Slovenca, so navzoči gospodje te obljube Pettarinove molče poslušali. Popoldne ob pol 3. uri je bil banket v vojašnici, zvečer ob 5. uri je priredil »Skodnikov zavod« koncert v vojašnici, potem je bila razsvetljava, a reči moram, da ni bil noben Tolminec razsvetlil svoje hiše. Vprašate pa me morda, kaj pa Tolminci, kaj pa okolica? Z veseljem in ponosom povem: Množice ljudstva so se v nedeljo odlikovale, Tolmin je bil kakor bi bil izumrl, nikjer nisi videl žive duše, hiše vse zaprte, gostilne prazne, v cerkev so prišli k navadnim mašam, a pri slavnostih ni bilo nobenega; ljudstvo je pokazalo, kako globoko čuti udarec roparske pogodbe. Moške in mladeniče, žene in dekleta, dečki in deklice, da še mali otroci, vsi, prav vsi so se odstranili iz Tolmina, a v Tolmin ni pri-

šel noben okoliščan po drugo kakor k sv. maši. Videli si le žalostne, resne obraze, videli si mladeniče s črnimi ovratnicami, dekleta v črno oblečena! — Od županov je prišel le eden in sicer Trebše iz Srpnice, učitelja ni bilo nobenega. Pa res ni bilo prav nobenega pri slavnostih? Razumem se, da so bili primorani priti domači učitelji, vsi uradniki, a prostih, svobodnih ni bilo blizu, razen sedmorice bivših podžupanov tolminskih, ki so molče, s pobesnimi glavami hodili po Tolminu, kakor voli ali biki — ter so prišli h savnostim proti volji svojih vaščanov. Zvečer ob 9. uri je hotela tolpa v zvonik, da bi zažigala rakete — a se ji ni posrečilo. Radi nevarnosti se je g. dekan odstranil iz župnišča isto noč ter spravil tudi arhiv na varno. Po Tolminu in okolici smo nabrali do sedaj rodno obrambni sklad ter nabrali do sedaj nad 2000 lir.

Tako se je končala ta slovesnost za Lahe kot veliki fiasko, za Slovence pa kot velika, mirna, dostojna manifestacija narodnega mišljenja.

Živel Tolminci, živela okolica, živela narodna zavednost!

Občinski volilni red.

Včeraj smo podali splošni pregled uredbe o spremembah in popolnitvah volilnega reda. Ugotovili smo, da tu ne gre za spremembe, ampak za popolnoma nov volilni red, prirojen tako, da ustreza samopašnosti naših liberalcev. Še manj more biti pa govora o »popolnitvah«; kajti liberalci niso prav ničesar dodali ali izpolnili, kvečjemu nekoliko pokvarili; dopolnila se je le želja, udariti ljudstvo s škorpijonom novega nasilja in samemu sebi vtisniti nov pečat ljudskih sovražnikov. Oglejmo si to uredbo:

Člen I.

§§ 3., 13., 14., 27., 29., 31., 35., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61. stopnje iz veljave.

Člen II.

§§ 1., 2., 5., 7., 8., 9., 10., 12., 15., 17., 18., 20., 21., 23., 25., 26., 28., 30., 32., 33., 34., 36., 37., 44., 47., 62. in 63. se izpreminjajo ter se glase:

§ 1.

Pravico voliti imajo vsi moški, ki so do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, dovršili 21. leto, ki so bili v tem času državljani kraljevine SHS in ki imajo vsaj že eno leto svoje redno bivališče v občini, ali, ki kot javni nameščenci, zasebnih železnic (izvzemši one malih železnic), v dušnem pastirstvu ali v službi cerkvenih oblasti nameščeni duhovniki vseh veroiz-

LISTEK.

Fran Radešček:

Preko Albanije.

(Dalje.)

Čez kudournik.

Soteska se je vedno bolj zoževala. V ostrem ovinku na levo pa se je pojavila dolina, katero je celo zavzemal deroč slap z gorovja. Šele sedaj smo čuli oglušujoče bobnenje vode, ki se je penila med orjaškim kamenjem mimo ostrega skalnatega vogala, odbijajoč se v nasprotno skalovje, po drugi široki razpoklini neznano kam.

S težavo smo bredli deročo vodo, ki bi mogla preskrbovati z elektriko najmanj pol gornje Albanije. Na nekaterih mestih je bila voda zelo globoka. Na pol pota čez vodo sem poponoma omagal. Noge so se mi razbolele, po telesu pa sem občutil tako vročino in slabost, da nisem mogel dalje. Vsedel sem se na ogromno skalo, pre-raščeno z mokro vodno mahovino in začel metati raz sebe vse, kar me je količkaj težilo in kar sem smatral trenutno za nepotrebno. Predvsem so to bile cunje še v suhi reki ožganega in osmojenega perla. Komaj sem se po kratkem odmoru z velikim naporom prikobal na drugi breg, že se pojavita — kdoveodkod — dva Arnavta na isti skali, kjer sem še pred par trenutki sedel, ter žurno pobereta tam pu-

ščene cunje in zopet izgineta kot dve gorski prikazni.

Po vseh štirih.

Čelo kolone se je že vzpenjalo po strmi stezi ob slapu navzgor. K moji sreči je šlo vse zelo počasi ker so konji često padali in podirali tudi druge izza sebe. Zato je moralo biti izmed vsakega konja precej presledka. To mi je dalo nekaj minut odmora. Poprosil sem nekega vojaka, ki je vodil otovorjenega konja, naj vrže na njega mojo vojaško odejo, ki je bila vsa mokra in me je neznansko težila, ker je nisem mogel nositi. Sam ves premočen, ker sem parkrat padel, ko sem breidel vodo, nisem se mogel držati niti sam na oslabilih nogah in zdaj naj nosim še vodo v odeji v tak strm in visok hrib! Vojak se je branil in izgovarjal na narednika. V tem pa pristopi moj tovariš Čeh inž. František Pšada, o katerem sem že prej govoril, in obljubi vojaku, da bo on prevzel odejo, čim dospo na vrh. Tako se je tudi zgodilo. Počasi in po vseh štirih sem srečno prilezel do sredine poti. Ker so konji vsakakor hitreje stopali, sem se umaknil v stran in ob stezi med grmovjem lezel naprej.

Dva mrtveca.

Ob nekem grmovju sem zapazil kup vejevja. Nehote pogledam malo bolje in kaj vidim? Izpod ovelega listja zapazim dve trupli. Groza me je spreletela in že sem hotel nadaljevati svoj križev pot. Vendar me radovednost toliko ojuanači, da odstra-

nim nekaj vej in pogledam bliže. Po obritih temenih sem spoznal, da sta to dva mrtva Arnavta, popolnoma oblečena in že zabuhla. Pogled je bil tako strašen, da ga nisem mogel vzdržati na truplih, zato pa tudi ne vem, ali sta imela kake rane na sebi ali ne. Sicer si pa nisem belil glave o tem, niti o storilnih, ker je tedaj šlo za to, da sam sebi ohranim življenje.

Brez moči.

Končno prispem kot zadnji na vrh. Pot, na katero smo prišli, je bila za tamošnje razmere naravnost krasna; lahko bi jo primerjal z marsikatero našo okrajno cesto v Sloveniji. Toda za mene je imela le njena položnost relativno vrednost, ker so moje moči že bile pri kraju. Opetekal sem se semtertje in le biču občutka opuščenosti se imam zahvaliti, da me je priganjal naprej in naprej, ker bi drugače delal družino oni dvojici mrtvih Arnavtov.

Nova vodna zapreka. — Pšado odnese reka.

Po velikem ovinku na desno smo kmalu prišli v dolino, kjer je gozd začel ponehavati, sem mogel, čeravno zadnji, vedno videti vsaj zadnji del naše kolone. Prišedši v dolino smo v ostrem loku zavili na levo, pustivši cesto na desni, ter po mehki travi dosegli vrbovino ob neki deroči reki. Zopet je bilo treba bresti vodo, ki je bila precej globoka in široka. Čelo kolone, častniki na konjih, so že bili na z grmi-

čevjem in vrbami poraščenem travniku na nasprotnem bregu. Vojaki so poskušali posamič prebresti reko, toda ni šlo. Voda je bila predeeroča in pregloboka. Nekoliko orožnikov na konjih je preskušalo na raznih krajih prehod za pešce. Jaz sem medtem ležal v travo, naslonil glavo na staro vrbo in počival. Končno so našli ugodnejši prehod nižje reke. Rečeno je bilo, naj se vsi vojaki drže eden drugega za roke, prvi pa naj se drži za rep konju, na katerem je jezdil orožnik naprej. Toda na sredi reke se vrsta pretrga in eden izmed vojakov izgine v valovih. Nekaj orožnikov na konjih skoči v reko in izvlečejo ter prenese vtopljenca na drugi breg.

Rešitelj konj.

Ko sem to od daleč videl, sem vstal in stopil k poročniku, po čegar zaslugi mi je bil na poti iz Ljum kule ukraden kruh. Zaprotil sem ga, naj mi preskrbi konja, ker zaradi slabosti ne smem poskušati prebresti reko. Obrne se torej na nekega orožnika, naj mi posodi konja, ki naj me prenese čez reko. Orožnik je nekaj godrnjal, češ, da je konj njegova osebna last, nazadnje mi je pa vendar prepustil konja. Z njegovo pomočjo sem se skobacal kljusetu na hrbet, ki se je nekaj časa zvijalo zdaj sem, zdaj tja, končno pa je vendar skočilo v vodo, da je pljusnila na vse strani. Ko sem tako dosegel nasprotni breg, sem skočil s konja in ga pognal nazaj v vodo, nato pa sem krenil ob bregu v smeri, kjer so se zbrali vojaki in krdele.

povedanj, notarji, odvetniki, civilni inženjerji in civilni geometri, k praksi pripušeni zdravniki in živinozdravniki vsaj od začetka prve razgrnitve volilnih imenikov redno bivajo v občini.

Ob istih pogojih imajo pravico voliti tudi oni Slovani po plemenu in jeziku, ki sicer niso naši državljani, ki so se pa do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, stalno naselili v občini.

Za izračunanje časa, kako dolgo biva volilec v občini, je merodajen dan, ko so bili prvič razgrnjeni volilni imeniki. Odstopnost iz občine vsled vojaškega službovanja se ne smatra za ukinitve bivališča, kakor se tudi ne šteje v dobo bivanja radi vojaškega službovanja v občini. Isto velja, ako se kdo vsled vojnih dogodkov ni mogel vrniti iz inozemstva na prejšnje bivališče.

§ 2.

Aktivni in neaktivni častniki in vojniki pod zastavo ne smejo glasovati. Ta izjema ne velja za rezervne častnike in civilne uradnike vojaške stroke.

§ 5.

Za občinske odbornike ali namestnike smejo izvoljene biti vse osebe moškega spola, ki imajo pravico voliti, ki so dopolnile 24. leto svoje dobe in niso izvzete od volilnosti.

§ 7.

Izključeni, da ne smejo niti voliti niti voljeni biti, so:

1. oni, ki so obsojeni zaradi hudodelstva, kolikor ne gre za politično hudodelstvo, storjeno do ustanovitve kraljevine SHS, dokler trajajo pravne posledice, združene z obsodbo;

2. oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristoljublja (tatvina, poneverba, goljufija, oduševstvo), ali sicer nečastnih dejanj (beračenje, vlačugarstvo, vzvodništvo), dokler ne minejo tri leta po prestani kazni ali zastarani kazni;

3. oni, ki so obsojeni zaradi pregreška zoper kazensko pravne določbe v varstvo volilne svobode, ako je bilo dejanje storjeno pri volitvah v poslansko zbornico, v občinski zastop ali v katerokoli korporacijo ali zastopstvo, ki je po zakonu poklicano, da oskrbuje javne stvari, in sicer za dobo šestih let po prestani kazni;

4. oni, ki prestajajo sodne kazni, in oni, ki so v prisilni delavnici ali pod policijskim nadzorstvom;

5. oni, ki so v konkurzu;

6. oni, ki so pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varstvom, kuratelo);

7. oni, ki so brez vladne dovolitve stopili v službo tuje države;

8. oni, ki so sodno obsojeni, ker kot pristaši nepriznanih ver niso izpolnjevali svojih državljskih in vojaških dolžnosti.

§§ 8. in 10.

Če izpremenjena le v toliko, kolikor to zahteva odprava ženske volilne pravice in nov način volitve.

§ 9.

Volitev se vrši na podstavi sorazmernega zastopstva z obveznimi kandidatnimi listami.

Volilni imeniki se morajo razgrniti za dobo osmih dni, da jih vsakdo lahko vpregleda. Tekom te dobe se smejo zoper nje vlagati pri županu (mestnem magistratu) pismeni ugovori (reklamacije). To je razglasiti na občinski deski in v občinah z lastnim štatutom poleg tega še v Uradnem listu. V razglasu je navesti tudi dan, s katerim se prične osemdnevna reklamacijska doba.

Ugovore sme vlagati vsakdo, ki je vpisan v volilni imenik, kakor tudi vsaka druga oseba, stara vsaj 21 let in redno bivajoča v občini.

Ugovor je vložiti ob vsaki reklamaciji posebej ter mora biti opremljen z dokazili, katera mora stranka na njeno zahtevo vsako oblastvo takoj brezplačno izdati.

Župan (mestni magistrat) mora ugovore z volilnimi imeniki in z enim poverjenim prepisom imenikov (§ 10, odstavek 2.) tekom treh dni predložiti nadrejenemu okrajnemu glavarstvu (politični ekspozituri), oziroma okrajnemu glavarstvu na sedežu mestnega magistrata, v Ljubljani pa deželni vladi za Slovenijo (poverjeništvu za notranje zadeve).

Razsodba političnega oblastva je glede tekoče volitve končnoveljavna.

Okrajno glavarstvo (politična ekspozitura) oziroma deželna vlada, mora po svojih razsodbah izvršiti potrebne poplave v volilnih imenikih ter jih vrniti županu. Pojavljene volilni imeniki pa se morajo za prve tri dni po razpisu volitve iznova razgrniti vsakomur na vpogled, kar je objaviti v razglasu o volitvi (§ 12.). (Dalje.)

Politične novice.

— Afera dr. Bošnjaka. »Jutro« se zelo jezi, ker so našemu listu iz Zagreba poročali, da je bil urednik »Hrvata« radi častikraje obsojen na 3 mesece zapora, ker je podbanu dr. Bošnjaku, pristašu demokratske stranke, očital, da se je pod avstrijsko vlado nahajal v isti konfidentov, dasi je imenovan urednik dopisnele dokaz resnice. Da »Jutro« ne bo imelo

vzroka se še dalje nad tem razurjati, naj prebere vse hrvatske dnevnike od 2. t. m., kjer bo našlo ugotovljene sledeče fakte: Urednik »Hrvata« je na razpravi res brez vsakega dvoma dokazal, da je komisija 5 častnikov na podlagi sklepa Narodnega Vijeća od 29. listopada 1918. leta pregledala spise bivše avstro-ogrške vojaške komande v Zagrebu in na njihovi podlagi sestavila listo oseb, ki so se v onih spisih navajale kot »zaupne osebe«, med katerimi se nahaja tudi ime dr. Bošnjaka in to na strani X. v 18. vrsti pred imenom orožnika Jožeta Gmude, ki je bil svoj čas ovadil škofa Mahnića, za Bošnjakovim imenom stoji opazka: banski svetnik, spis 495/13 in besede »osebito priporočen na dekoracijo«. Na isti listi se med drugim nahajata tudi znana frankovca dr. Sachs in Gagliardi. V svrhu pregleda tega izpiska imenovane komisije je bila za časa banovanja dr. Palečka imenovana posebna komisija, ki pa še danes svojega dela ni izvršila. Zasllišane priče so obstoj tega akta vse potrdile samo da so nekatere trdile, da dotični spis ni »spis konfidentov«, ampak le »spis zaupnih oseb« in da je mogoče, da je dr. Bošnjakovo ime bilo le po krivici v ta spis vnešeno. Zagovornik urednika »Hrvata«, ki je svoj čas kot vojni odvetnik imel vpogled v te spise, je predlagal, naj se vsi častniki, ki so imenovani akt po nalogu Narodnega Vijeća sestavili zasllišajo, da se nabavijo originali, da se ugotovi, zakaj je dr. Popović eno celo noč imel pri sebi ključke k sobi, kjer so ti spisi bili spravljani in da se zaslliši tudi predsednik banskega stola g. Sova, ki je bil svojčas imenovan za predsednika pregledovalne komisije za te spise. Sodišče je vse te predloge odklonilo in urednika »Hrvata« obsodilo, češ da dokaza resnice ni doprinesel, ker da je samo dokazano, da je obstojal samo neki slabo sestavljeni imenik, kojega avtentičnost da je bila opetovano službeno dementirana in v kojega so bile popolnoma neupravičeno vnešene mnoge odlične osebe. Tako da je v ta imenik zašlo tudi ime dr. Bošnjaka in to le med one, ki se označujejo kot zaupne osebe, a nikakor ne kot konfidenti. Iz cele razprave pa se lahko uvidi, da je ravno stvar o avtentičnosti ali neavtentičnosti dotičnega spisa ostala čisto nepojasnjena in si nadaljno sodbo lahko vsakdo sam napravi. posebno če pazno prebere tozadevna oročila po vseh hrvatskih listih brez razlike strank. S tem smo mi opravili z g. dr. Bošnjakom, kateremu privoščimo veselje, če se smatra za rehabilitiranega v javnosti na podlagi takih faktov, sami si pa pridružujemo pravico objektivno poročati tudi o stvarih, ki so gg. demokratom neljubje. Saj naše poročilo ni obsegalo ničesar drugega nego go- lo konstatcijo fakta, da se je dr. Bošnjak nahajal v seznamu zaupnih oseb.

— Slovenski uradniki v Makedoniji! K notici, ki je izšla pod tem naslovom v našem listu dne 27. febr., so poslali uslužbenci davčnega urada v Mariboru na delegacijo ministrstva financ v Ljubljani izjavo, v kateri po d- častno besedo izjavljajo, da nihče od njih ni dotične notice povzročil. V izjavi pravijo, da je dotična notica neresnična in krivična. Isto notico je pa objavila tudi »Straža«. Sedaj je vprašanje, ali sta bila »Slovenec« in »Straža« mistificirana ali pa se davčni uslužbenci res le bojé Makedonije!

— Proti komunistom. Belgrajska mestna uprava je na temelju »Obznane« prepovedala komunistom vsako volilno akcijo za občinski zastop. Istotako se postopa v notranjosti Srbije. Poleg tega je danes in jutri prepovedano v Belgradu vsako točenje alkoholnih pijač.

— Sprememba v hrvatski vladi. Regent je podpisal ukaz, s katerim se imenuje za poverjenika za socialno skrbstvo pri deželni vladi v Zagrebu Ivan Ancel. Imenovanje velikih županov pride v par dneh.

— Prostopidariji na Madžarskem. Kakor znano je ogrska vlada razgnala vse framazon-ske lože z ozirom na slab vpliv njihovega delovanja na splošno moralo. Glede te stvari je v parlamentu interpelliral nek poslanec, na kar mu je justični minister med drugim odgovoril: »Vlada si je svesta nevarnosti pogubonosnega delovanja prostopidarijstva in jaz Vas v imenu celokupne vlade zagotavljam, da bomo tudi v bodoče dosledno nastopali proti framazonstvu, kot je to delala vlada dosedaj.« — Pri nas pa jim je »demokratska« vlada dovolila polovično vožnjo.

— Grška in londonska konferenca. Uradno se javlja: Grški ministrski predsednik Kallogeropoulos je naznanil konferenci soglasni sklep grške narodne skupščine, ki protestira proti temu, da bi se odposlala v Smirno in Tracijo preiskovalna komisija. Sklep se utemeljuje s tem, da bi pomenilo sprejeti dotični predlog za Grčijo odpoved vseh pravic, ki si jih je pridobila s seversko mirovno pogodbo. Turška delegacija je naznanila ta sklep narodne skupščine v Angori, s katerim se predlagana preiskovalna komisija sicer sprejme, vendar pa zahtevajo dobro kontrolo preiskovanja po zaveznikih, da bi preprečili nasilstva s strani Grkov, katera so se že pričela.

— Nemčija vztraja. V četrtek popoldne se je sestel državni kabinet k razpravi o londonskih pogajanjih. Kakor javlja sedaj »Berliner Tageblatt«, so se vsi ministri strinjali v tem, da se poblastila, ki so bila dana dr. Simonsu, ne smejo izpremeniti. V

zvezi s sejo kabineta je bil tudi sestanek voditeljev strank. Državni kancelar bo danes v imenu vlade podal v državni zbornici izjavo glede pogajanj v Londonu. Nato se bo seja za nekaj ur odgodila, da se s tem da frakcijam prilika, da zavzamejo svoje stališče napram izjavi vlade. Po zopetni otvoritvi seje se bo obširno razpravljalo o politiki.

— Angleško-ruska trgovska pogodba. V petek je dospel v London Krasin, ki je izrazil svoje nade, da se angleško-ruska trgovska pogodba podpisje v najkrajšem času. Izjavil je, da mu o kaki revoluciji v Moskvi ali o Ljeningovem begu ni ničesar znanega.

— Burna seja nemškega državnega zbora. O seji nemškega državnega zbora dne 4. marca poročajo: Pred prehodom na dnevni red je naznanil predsednik Loebe, da ga je državna vlada na vprašanje obvestila, da glede londonske zadeve še ne more ničesar povedati, ker informacije iz Londona še niso popolne. — Poslanec Ledebour predlaga, naj se takoj prične razprava o londonskih zahtevah. Tudi komunist Levy veli, da mora državni zbor brezpopojno zavzeti svoje stališče v tej zadevi. Ledebourjev predlog se odkloni proti glasovom neodvisnih in komunistov. Prvo branje predloge glede povrnitve škode brodarjem za izgubljene ladje se zaradi razporeditve v zbornici od-stavi z dnevnega reda. — Predsednik Loebe prebere medtem dospel izjavo angleškega ministrskega predsednika in pripomni, da v zbornici ne bo nikogar, ki bi mislil, da se te določbe ujemajo z versaillesko mirovno pogodbo. (Viharno odobravanje in ploskanje v zbornici in na tribunah. Velik hrup pri neodvisnih in komunistih. Iznova burno odobravanje in ploskanje drugih strank.) Medtem se javi več poslancev skrajne levice k besedi. Posl. Hoffmann stopi na govorniško tribuno. To je znamenje za velik vihar. Čujejo se kliči: »Vun!« — Predsednik Loebe veli, da ni podal besede nikomur in da je tudi ne bo nikomur podelil. — Te besede predsednikove so zbudile velikanski hrup pri neodvisnih in komunistih, ki je trajal skoraj dve uri. Slišijo se jako razburjeni kliči med oboema strankama. Ko hoče predsednik preiti k nastopni točki dnevnega reda, se dvigne na skrajni levi-ci nov vihar. Posl. Crispian in Hoffmann se oglašata k poslovniku za besedo. Predsednik jima jo odreče in ob silnem hrupu prekine sejo do 15.30. V dvorani se je med odmorom nadaljeval nemir in poslanci so se psovali. Ko so čakali približno dve uri, je zastopnik vlade naznanil, da se danes seja ne bo nadaljevala.

— Zveza narodov. Iz Pariza poročajo: Svet zveze narodov je pred zaključkom svojega zborovanja govoril s švicarskim poslanikom v Parizu, ki je izjavil, da je Švica prehod mednarodnih čet na njih potu v Vilno zabranila, ker je mislila na možnost konflikta, ki bi ga povzročila kršitev švicarske nevtralnosti. Švica zdaj priznava, da se je svet zveze narodov bavil z možnostjo prehoda čet, ako bi bila nevarnost konflikta odstranjena. Burgeszia se je zahvalil poslaniku in je dejal, da je stvar v redu. — Nato je svet zaključil svoje zborovanje. — Predsednik je v zaključku govora poudaril, da je storjeno delo dvignilo ugled zveze narodov. Izrazil je nado, da bodo vsi ljudje doznali za delovanje zveze narodov in da bodo prijatelji onkraj Atlantskega morja, ki so dosedaj še odlašali, kmalu združili svojega duha in svojo moč z zvezo narodov.

Položaj na Primorskem

V Labinju

so rudarji vsled fašistovskih divjaštev v Trstu sklicali shod, napadli nacionalistično čitalnico in se spopadli s karabinijeri. Pri tem so bili trije karabinijeri nevarno ranjeni in en fašist ubit. Prišla so karabinijerska ojačenja iz Pulja in Trsta, na kar se je vpostavljal red.

V Trstu

so fašisti priredili svečan pogreb tovarišu Beuzzarju, ki je bil v Kanfanaru ubit. Govornik na pokopališču je ponovil laž, da so Slovenci v Logatcu sramotili laško ime in barve. Ker je oblast mobilizirala vso policijo, ni bilo izgrediv, samo da so dejansko napadli dva slovenska uradnika, ki sta se med žalnim govorom baje smejala.

Politično društvo »Edinost«

je poslalo listu »Era Nuova« popravek, ki ga ta tudi objavlja. V popravku zavrača »Edinost« pisanje laških nacionalističnih listov, med tem tudi »Ere Nuove«, da politično društvo »Edinost« dobiva propagandni material iz Jugoslavije in ga izroča komunistični organizaciji, da ga ta po Istri razširja. Nasprotno je res, da so komunisti največji nasprotniki narodne misli.

Dnevne novice.

— Duhovnik-mučenik. Dne 1. t. m. je umrl, kakor smo že poročali, v Gorici vpo-kojeni dekan č. g. Gotard Pavletič, star 64 let. — Pokojni je bil rojen v Štandrevu pri Gorici l. 1857, kot kaplan je služboval v Moši, v Kriškem, kot župnik pa na Št. Viški gori, v Mirnu in v Št. Petru. Bil je dober dušni pastir. Dne 24. marca 1914 ga je zadel kap ter je ohromel na desni strani:

od tedaj ni mogel več govoriti ter je vedno ležal. Za časa vojske so ga pripeljali v Zatično, po vojski zopet v Gorico, kjer je stanoval pri svojem bratu preč. monsignoru prvostolnem župniku Jos. Pavletiču. Po skoraj sedemletnem trpljenju ga je Bog rešil. Potičaj v miru! — Prečastitemu monsignoru-bratu izrekamo naše sožalje!

— Akademično podporno društvo na ljubljanski univerzi je imelo včeraj svoj občni zbor. Udeležencev, ki so se zbrali v vseučilišni avli, je bilo nad 400. Med drugimi je prišel na dnevni red predlog, da naj se internisti, t. j. bogoslovci, ne sprejemajo več kot redni, temu samo kot izredni člani. Predlagatelji so izpočetka utemeljevali to tako, da internisti, ki so z vsem v internatu preskrbljeni, ne rabijo podpor. Nasproti temu se je od naše strani ugotovilo, da bogoslovci za svoje vzdrževanje ne dobivajo več kot 50 K na mesec in morajo vrh tega prineči s seboj v internat še živila. Drugi naš govornik je poudarjal, da je za akademično podporno društvo le dobiček, če internisti prispevajo s članarino, podpor pa ne vlečejo. Nato se je od nasprotne strani odgovorilo, da se z imenovanim predlogom pravzaprav bogoslov-cem ne odrekaajo podpore, ker bi imeli pravico biti izredni člani, ki tudi lahko dobivajo podporo, nimajo pa pravice glasovanja. S tem so predlagatelji sami pokazali namen, ki so ga s svojim predlogom zasledovali, in je v dvorani nastal velik hrup, vsled česar bi se bilo zborovanje kmalu prekinilo, da se ni posrečilo duhove nekoliko pomiriti. Razburjenje pa je doseglo kmalu zopet višek, ko je neki akademik utemeljeval omenjeni predlog s tem, da bogoslovje ni znanost. Za to je govornik žel viharo ironično ploskanje z naše strani, tako da je vprašanje o tem, je li bogoslovje znanost ali ne, ostalo za enkrat še nerešeno. Govornik komunistične grupe se je izjavil proti predlogu demokratske omladine, ker so bogoslovci erakopravni akademiki z vsemi. Med velikim šumom je vendarle prišlo do poimenskega glasovanja, pri katerem je predlog propadel, ker ni dobil dvetretjinske večine; za je bilo 224, proti pa 191 glasov. Pri približno enakem razmerju glasov je bil propadel preje stavljeni izpreminjevalni predlog, glasom katerega naj bi bili redni člani Akademičnega podpornega društva samo akademiki slovenske narodnosti in bi bili od rednega članstva izključeni jugoslovanski državljani tuje narodnosti, proti čemur so se oglasili predstavitelji komunistične grupe. Ostalo je pri starem, da je redni član vsak slušatelj univerze, ki je izpolnil tozadevne pogoje. — Vzlic živahnim debatom, temperamentnim nastopom in vihernemu šumu so se navzoči razšli v najboljšem razpoloženju. — Volitve so se odložile na prihodnjic.

— Občni zbor društva jugoslovanskih novinarjev se vrši v nedeljo dne 13. t. m. ob desetih dopoldne na verandi restavracije Košakove v Kopitarjevi ulici (Perdan). Dnevni red: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. Odobritev pravil centralnega udruženja. 3. Odobritev pravilnika sekcije Ljubljana in spojitve s centralnim udruženjem. 4. Volitev odbora sekcije. 5. Slučajnosti. — Ker je za ta občni zbor po sedanjih pravilih potrebna dvetretjinska večina, se člani pozivljajo, da se ga polnoštevilno udeležijo. — O d b o r.

— Kočevske manire so se pokazale spet v »Gott. Zeitung« št. 5 v vsej nagoti. Kar tem ljudem ni všeč, to sploh ni res! Strašno jih bode, da je ljudsko štetje odločilo proti njim, pa pravi ta list: »Ko bi mi hoteli delati s takimi sredstvi (meni ljudsko štetje in njega način), ne bi bila nobena umetnost, v manj nego dveh letih napraviti Ribnico čisto nemško in mesto Kočevje »slovenenfrei«. Ali ni to že kar noro? In vendar je nad vsak dvom jasno, ker uradno dokazano, da je poskušal nadučitelj Češarek potvoriti ljudsko štetje v prid Nemcem v mnogih slučajih, a so mu Slovenci to preprečili. Seveda list trdi, da to ni dokazano, imenuje to sumničenje ter obrekovanje in Češarek je opran, je junaki! Kajpada! Vse, kar Kočevjar reče, je res! No, pa še en slučaj! — V isti številki poroča nekdo iz Stare Cerkve: V naši občini je 1042 Nemcev (te dene na prvo mesto), 364 Slovencev in 3 Italijani. Sedaj pa primerjajte uradno ugotovitev: Srbohrvatov 10, Slovencev 320, Slovanov 13, Italijanov 1, Nemcev 981, skupno 1235. Kar 70 Slovencev je nekdo »napak štela! Ali boste tudi temu dejstvu rekli »obrekovanje«? — Nikar ne jadikujte, da hoče ta ali oni preprečiti miren sporazum med Nemci in Slovenci, ki ga ni in ki ga vi nočete s svojim neprestanim kratenjem naših narodnih pravic. Pač vi »miren sporazum« umete tako, da bi bili Slovenci helotje, Kočevjarji pa gospodje, kakor je bilo pod Avstrijo, koder ste se tako toplo greti na naš račun. — Da bi se le našim ljudem na Koroškem godilo toliko dobro, kakor Kočevjarjem pri nas! Seveda pravijo Kočevjarji, da vse to ni res, kar se poroča s Koroškega, kajpada, ker vam ni všeč, ako vlada zoper vas uporablja tiste strašne krute (!) represalije: prepoved nemških prireditev. Kaj ne, kakšna sila in

nesreča, dočim vam je prav, da Slovence v Celovcu pretepa in preganja. Da se pa vključ v prepovedi dobro zabavate na vsenemški podlagi do zgodnjih jutranjih ur, pa že itak ve glavarstvo, da ne boste spet hoteli tajiti. — Slednjič bi list rad videl, da bi »Slovenec« odklanjal dopise, ki so zoper Kočevarje; boli vas, da je »Slovenec« svoj čas razkril vaše vsenemške nakane ter tako pazno čuva naše slovenske pravice, zato se ga bojite in hočete dopisnike osumničiti, ki pa vsi — jih je pač več nego samo eden — pišejo resnico, dočim vi gospodje ne devljete vedno na tehnično resnico, ampak radi malo svojih trditve zavijete in se tudi zlažete, se ve, brez greha ad maiorem Germaniae gloriam.

— Izkoriščanje izseljencev. Poročali smo že svojčas, da je ljubljanska policija zaprla g. Leona Štrklja, kateri je na dosedaj še nezaključni način izkoriščal izseljence. V preiskavi proti njemu je zbral g. okr. nadzornik Habe ogromno gradivo, katero nam je odkrilo žalostno podobo, kako je izkoriščal največje rezeve: izseljence. Če tudi je dobival od svoje družbe zelo visoke provizije, se ni zadovoljeval z njimi, marveč so mu morali plačevati ve liko višje zneske. kakor jih je imel pravico zahtevati od njih. V Ameriko je spravil tudi potom visokih zvez, ki jih je imel, vojne obvezance. Štrklj čaka sedaj v zaporih ljubljanske deželne sodnije sodbe porote. Skandal Štrklj nas kliče na resno delo, da moramo obnoviti, kar smo imeli pred vojsko: organizacijo sv. Rafaela v zaščito izseljenca, ki si je zanje pridobila veliko zaslug. Dobro je tudi, da se osredotoči pozornost na varstvo deklet, ker se kupčija z dekleti v Jugoslaviji bujno razcvita.

— Kamniška podružnica Slomškove Zveze zbora v sredo, dne 9. marca ob pol 10. do poludne v Kamniku (šola). K obilni udeležbi vabi odbor.

— Orel v Hrušici ponovi danes popoldne ob 4. v »Našem domu« Grillparzerjevo dramo »Prababica«. Ljubljanci ne zamudite te lepe prilike!

— Ravnateljstvo kr. gledališča v Mariboru bo, kakor se nam poroča z zanesljivo strani, poverjeno režiserju dramskega gledališča v Ljubljani g. Danilu, dosednji ravnatelj g. Nučič bo pa pozvan v Zagreb.

— Plače učiteljev na trgovskih šolah. Ministrstvo za trgovino in industrijo je v sporazumu s prosvetnim ministrstvom določilo, da se izenačijo plače učiteljem na trgovskih akademijah in trgovskih šolah s plačami drugih srednješolskih profesorjev.

— Vojnim invalidom, vdovam in sirotam. Oni organizirani člani in članice sodnega okraja Ljubljana se v lastnem interesu pozivljajo, da do 10. t. m. pisмено ali ustmeno prijavijo sledeče podatke: 1. številko članske izkaznice; natančen naslov in število družinskih članov. Gre za zelo važno vprašanje. Prijave sprejema poverjeništvu splošne organizacije vojnih invalidov, udov in sirot za Ljubljano in okolico v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica vrata šte. 3. prilijče levo.

— Pokojninski sklad za zdravniške vdove in sirote države SHS v Ljubljani vabi na izredni občni zbor 10. marca 1921 ob 4. popoldne v deželni dvorec (I. nadst., posvetovalnica). Dnevni red: Prejemba pravil (povišanje letnih prispevkov ter pokojnin). Zadeva zelo važna! Prisotnost absolutno potrebna. (k)

— Nov vojni red. Ministrstvo za promet je za dne 9. marca povabilo zastopnike vseh železniških ravnateljstev v kraljevini na posvetovanje o novem voznem redu, ki bi stopil v veljavo dne 1. junija t. l. in bi nehal veljati dne 30. maja 1922.

— Našla se je hranilna knjižica z vlogo 100.000 kron. Zgubitelj knjižice se naj oglasi na naslov Franc Prelog, Celje, Za kresijo 5.

Ljubljanske novice.

Ij Opozarjamo še enkrat na telovadno akademijo šentpeterskih Orlic, ki se ponovi danes ob 3. uri popoldne v Ljudskem domu. Kdor zadnjič ni imel prilike ogledati si naše Orlice, naj pride! Sodeluje vojaška godba. Spored bogat in slikovit!

Ij »Čez leto dni«, ali »Pri belem konjičku« II. se imenuje nad vse priljubljena in pristnega humorja polna burka v treh dejanjih, ki jo ponovi na splošno zahtevo Ljudski oder danes zvečer ob pol 8. uri v Ljudskem domu. Vstopnice se dobijo v predprodaji danes popoldne v trafikah gospe Modic v Kopitarjevi ulici in v trgovini Nove založbe na Kongresnem trgu nasproti kavarne »Zvezda«. Zvečer pa v Ljudskem domu pri blagajni ob 6. naprej.

Ij Šentjakoska prosveta. Danes zvečer ob šestih bo redni občni zbor »Prosvete«. Vsi člani in članice se gotovo udeležite! — Ob enem bo kratko skoptično predavanje (samo za člane; vstop prost). (k)

Ij I. S. Bachov pasijon po evang. Matevžu se vrši nepreklicno v dneh 15. in 16. t. m. ob pol 6. popoldne. Vstopnice k pasijonu se dobijo od torka t. j. 8. marca v Dolenčevi trafik Prešernova ulica. Ker je veliko vstopnic že v naprej naročenih, se občinstvo opozarja, da si ostale prostore pravočasno zagotovi. (k)

Ij Razstava kiparskih osnutkov za palačo Trboveljske premožkopne družbe se odpre v nedeljo dne 6. t. m. v umetniškem paviljonu v Latermanovem drevoredu. Razstava je vstop-

nine prosta in je odprta v nedeljo od 10—12 ure popoldne, ter nadalje dnevno incl. četrtek 10 t. m. od 3—5 ure popoldne.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo priredi v ponedeljek, dne 7. t. m. ob pol 8. uri zvečer zanimivo predavanje. Vstop prost.

Ij Rokodelski dom. V nedeljo 13. t. m. vprizori društvo rokodelskih pomočnikov Meškovo dramo »Matic«. — Vajenci se snidejo danes ob 2. popoldne v Rokodelskem domu. Odprta bo prenovljena knjižnica.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Boris Rupnik, sin pošt. uradnika, pol leta. — Valentin Šešek, mestni ubožec, 64 let. Marija Trampuš, beračica, 48 let. — Josipina Ebber, vrtnarjeva vdova, 51 let. — Melita Izanc, prodajalka, 28 let. — Ana Korele, bivša kuharica, 57 let.

Ij Smrtina posledica nezgode. Dne 1. februarja l. l. je padel pri zgradbi pivovarne Union zaposleni zidar Ingli Franc z odra približno 6 metrov globoko in je zadobil dva težka udarca na glavi in težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga precej v bolnišnico, v kateri je vsled posledice nezgode dne 4. marca t. l. umrl. Ponesrečenec Ingli je bil doma iz Smartna pod Šmarno goro št. 33 in je delal kot zidar pri Stavbeni družbi v Ljubljani.

Ij Vlom pri zlatarju Černetu, ki je bil, kakor smo poročali, izvršen dne 10. januarja 1921, ni še popolnoma pojasnjen, ker predznega vlomilca policija, dasi je delala z največjo vnemo in s polnim parom pod osebnim vodstvom g. policijskega ravnatelja g. dr. Guština, ni izsledila. Vlomilec je napravil izborni kupčijo, ker je oškodoval g. Černeta za 326.767 kron. Našlo se je vlomilno orodje, kupljeno pri tvrdki Schneider & Verovšek, toda dognati ni bilo mogoče, kdo ga je kupil. Gospod Černe proti vlomni ni bil zavarovan. V zadevi je bila zaslišana cela vrsta osumljenih oseb, katere so pa svoj alibi dokazale. Predrznega vlomilca policija, dasi je delala zlatino in dragocenosti, ker je ukradel le boljše blago, slabše je pa pustil v lokalu. Zanimivo je tudi, da so našli na nekem vrtu blizu Dunajske ceste blazinice, v katerih so bile pri g. Černetu ukradene dragocenosti, iz katerih je zločinec pobral ukradene dragocenosti, blazinice pa vrge v vrt. Vlomilec je moral zelo hiteti, ker je v eni najdenih blazinic še pustil zlat medaljon z rdečim kamnom. Vsekakor je upati, da izlede predznega vlomilca.

Ij Nesreča na Viču. Posestnik Franc Kristan na Viču je rezal na podu s strojem rezanico. Njegova petletna hčerka Bernardka je bila pred hlevom z desetletnim bratom Francetom, kateri je gonil konje, ki so vrtili gepelj za rezilni stroj. Deklica je prijel železni drog in jo vrge na tla. Deklica je bila močno ranjena na glavi in sta ji bila izbita dva zoba.

Ij Dolga pravda se končala s spravo. Dne 18. marca 1920 je vložil bivši načelnik dimnikarske zadruga za Slovenijo g. Kernc proti sedanjemu načelniku zadruga gosp. Roglju tožbo, ker je ta poslal članom zadruga vabilo za občni zbor, katero je vsebovalo vse polno žalivk in očitkov. O g. Kerncu se je v tem res originalnem vabilu reklo, da je zli duh, zlobnež in stavek: »Ni bilo dovolj, da je moral dimnikar po krivdi ene osebe ves čas vojne stradati, bičal je še zadnjič s svojo potvorbo tovariše do krvi!« Pri okrajnemu sodišču v Ljubljani se je večkrat o zadevi razpravljalo, končno se je reč te dni končala na šte. 28. s spravo po zelo živahnem dialogu med gg. Kerncem in Rogljem: »Vi ste za dva jezici na doktorja!« je smehljajoč se rekel gosp. Roglju g. svetnik Potrat, ki je nagovoril stranki, naj se spravita. In dosegla se je sprava! Gospod Rogelj bo plačal 700 kron za pravne stroške zastopniku g. Kernca, 200 kron pa v sklad »Obrotnega Vestnika« in na občnem zboru bo podal izjavo z besedami, katere je narekoval zastopnik g. Kernca na sodni zapisnik.

Ij Drag špas. Peter S. je nahirul bančnega uradnika g. Josipa Z., ki v prostem času fotografira: »Tu ne boste fotografirali; pojte rajši v banko kuverte popat!« in ga je sunil. G. Z. je tožil. Pred sodnikom se je vsa reč spravila s sveta tako, da je moral plačati Peter dr. Fettichu, ki je zastopal g. Z., 250 kron pravnih stroškov in seveda je moral plačati tudi svojemu zagovorniku, kar je zaslužil. Peter je smehljajočega se obraza zapustil sodišče, misleč si: »Obsojen pa le nisem bil!«

Ij Prijet ubijalec. Ljubljanska policija je aretirala in izročila deželnemu sodišču v Ljubljani dne 19. novembra 1883 v Beli cerkvi rojenega zidarja Andreja Gričarja, ki je bil dne 31. oktobra 1920 na Krakovskem nasipu radi žaljenja Velikanstva aretiran, toda je dne 1. novembra pobegnil in zbežal čez demarkacijsko črto v Trst, kjer je stanoval pri svojem svaku Alojziju Meneghettiju. Dne 6. januarja letos sta se Gričar in Meneghetti sprla in je Gričar Meneghettija tako pretepel, da je na zadobljenih ranah dne 19. januarja 1921 umrl. Gričar, ki je hud agitator komunistične stranke, je nato zopet pobegnil iz Trsta v Ljubljano, kjer ga je policija aretirala.

Ij Dražba zaplenjenega konja. V ponedeljek dne 7. marca t. l. bo prodan na dražbi lep, močan, zaplenjen konj na pristani Zelen hrib poleg Dolenjskega kolodvora.

Najnovejša poročila.

HARDING PRISEGEL.

Washington, 5. marca. Novi predsednik Harding je včeraj popoldne položil uradno prisego.

PETROGRAD V ROKAH REVOLUCIONARJEV.

Helsingfors, 5. marca. Kronstadski mornarji so ustanovili revolucionarni odbor. Petrograd je popolnoma v rokah revolucionarjev pod vodstvom generala Kozlovskega.

RAZPUST ITALIJANSKE ZBORNICE.

Milan, 4. marca. Listi objavljajo poročilo, ki ima uradni značaj, in ki govori o možnosti, da se sedanja italijanska zbornica razpusti. Nove volitve bi se vršile meseca aprila, najkasneje pa maja. Kot vzrok za morebitni razpust zbornice se med drugim navaja, da sedanja zbornica ne predstavlja več pravega zastopstva države. Od jeseni leta 1919 dalje so se razmere v Italiji popolnoma izpremenile. Ker so vprašanja, ki jih je bilo treba rešiti po koncu vojne, rešena, je postalo Giolittiju potrebno, da povpraša prebivalstvo države, kakšno stališče hoče zavzeti napram novim problemom.

GROF KAROLY IZGNAN IZ ITALIJE.

Curih, 5. marca. (Izv.) Italijanska vlada je grofa Karolyja, ki je bival s svojo sooprogo in svojim tajnikom v Florenci, izgnala. To odredbo utemeljuje vlada s tem, da je grof Karoly občeval s politično sumljivimi osebami.

POVIŠAN KAPITAL DUNAJSKEGA KREDITNEGA ZAVODA.

Dunaj, 5. marca. (Izv.) Na današnjem izrednem občnem zboru Kreditnega zavoda za trgovino in obrt je bilo sklenjeno povišati delniški kapital od 320 milijonov na 400 milijonov. Izdali bodo 250.000 akcij po 320 K normalne vrednosti.

RAVNATELJ DUNAJSKE KLAVNE DRUŽBE ZAPRT.

Dunaj, 5. marca. (Izv.) Ravnatelj dunajske klavne družbe Haselmaier je bil danes radi goljufije in verižništva aretiran. »Zaslужil« je več milijonov.

KROJAŠKA STAVKA NA DUNAJU.

Dunaj, 5. marca. Danes je tu pričelo stavkati 10.000 krojačev in krojačic. Zahtevajo tolik povišek svojih plač, da bi bile obleke v slučaju, če se jim ugodni, dvakrat do trikrat dražje. Ženska obleka že sedaj stane 42 do 50 tisoč avstrijskih kron.

BAN TOMLJENOVICH PRIŠEL V ZAGREB.

LDU Zagreb, 5. marca. (ZNU) Davi je prišel iz Belgrada z brzovlakom v Zagreb novi hrvatski ban dr. Tomislav Tomljenović. Na kolodvoru so ga pričakovali načelniki vseh oddelkov ter ga je pozdravil v imenu vseh dr. Teodor Bošnjak. Novi ban dr. Tomljenović se je zahvalil za pozdrav ter je ob tej prilici izrazil, da hoče podpirati vse upravičene želje uradništva kakor tudi prebivalstva.

ODLIKOVANJE HRVATSKEGA BANA.

LDU Belgrad, 4. marca. (ZNU) Ban dr. Tomljenović je odlikovan z redom Sv. Save I. razreda.

FAŠISTOVSKI TEROR V ITALIJI.

LDU Rim, 4. marca. (Stefani.) Listi javljajo iz Empolija, da še vedno traja reakcija proti komunističnim nasiljem. Poslopje delavske zbornice v Empoliju je zgorelo. V mestu San Giovanni di Bosco (provincija Ferrara) je Kmetška zveza z ozirom na komunistična nasilja zaprosila za sprejem v fašistovsko društvo. Tej prošnji se je ugodilo.

MAŽARSKO-RUMUNSKA MEJA ZAPRTA.

LDU Budimpešta, 5. marca. (DKU) Kakor je izjavil rumunski generalni konzul, se je mažarsko-rumunska meja zaprla najbrže vsled pomote rumunskih obmejnih stražnikov. Tukajšnji rumunski generalni konzul se je brzojavno obrnil na bukareško vlado, da bi se položaj hitro razjasnil in da bi se pozvali krivici, ki so povzročili tako neprijetno situacijo, na odgovor.

TRGOVINSKI ODNOSAJI MED ANGLIJO IN AMERIKO.

LDU Moskva, 4. marca. (Brezlično.) Amerikanec Wanderlip, ki se je vrnil semkaj, izjavlja, da se vzpostavijo trgovinski odnosi med Rusijo in Anglijo že v naslednjih par dneh. Izjavil je, da je Amerika pripravljena, da stopi z Rusijo v trgovinske stike še preden se podpiše angleško-rumska trgovinska pogodba.

KONFERENCA SREDNJEŠOLSKIH PROFESORJEV.

LDU Belgrad, 5. marca. (ZNU) Koncem aprila bo v Parizu konferenca srednješolskih profesorjev. Proforsko društvo kraljevine Srbob, Hrvatov in Slovencev je dobilo povabilo, naj se udeleži te konference. Bržkone se je udeleže trije delegati, profesorji iz Belgrada, Zagreba in Ljubljane.

NEMČIJA SE PODA?

LDU Pariz, 5. marca. (Havas.) Londonški dopisnik lista »Times« poroča: Splošno menijo, da se nemška delegacija, katere vodstvo bo od dr. Simonsa prešlo v roke druge osebnosti, še pred ponedeljkom vrhovnemu svetu izjavila, da se strinja s sklepi pariškega dogovora. Izrazila pa bo najbrže željo, da se dogovor po gotovem času, n. pr. po petih letih, podvrže reviziji, da se prilagodi gospodarskim razmeram. Dalje se bo zahtevalo, da se pusti Nemčiji popolna svoboda glede modalitet v obnovitvenih plačilih.

Cerkveni vestnik.

c Konferenca za može bodo vsak dan ob 8. uri zvečer od nedelje 6. marca do petka 11. marca v stolnici (in ne pri oo. jezuitih kakor je bilo poročano zadnjič, ker je tam premalo prostora). Vstop dovoljen izključno le možem!

c Dr. M. Opeka, Brez vere. — Devet govorov o neveri. 80 strani brošura je ravnokar izšla in se dobiva pri založništvu — Prodajalna kat. tisk. društ. (H. Ničman) v Ljubljani. Cena izdvo 15 K, po pošti 16 K. — Več o tej knjižici v eni prihodnjih števil.

Dijaški vestnik.

d Vsem katoliškim akademikom! V dneli, ko se svet jasno deli v dva tabora, je potrebno, da tudi mi pogledamo v sebi temelje naše svetovnega naziranja. Zato priredi akademika kongregacija ta teden duhovne vaje za visokošolce. Govori bodo vsak večer ob 20. uri v marjan. kapelici. Prično se v ponedeljek. K udeležbi so vsi akademiki, organizirani in neorganizirani, najiskrenejše vabljeni!

d Mariborska podružnica S. D. Z. vabi na občni zbor, ki se vrši dne 19. marca 1921 ob pol 5. uri popoldne v bogoslovju. Dolžnost vsakega člana je, da se obnega zboru udeleži. Gg. starešine in duhovščina iskreno vabljeni!

Gospodarstvo.

g Napoved za odmero pristojbinskega nametka. S 1. januarjem se je pričelo osmo desetletje za odmero pristojbinskega nametka. V to svrhu se mora vsa pristojbinskemu nametku zavezana imovina na novo napovedati, najkasneje do konca aprila 1921 pristojbinskemu oddelku finančnega okrajnega ravnateljstva. Ako se napoved ne predloži pravočasno, je plačati pristojbinski nametek v dvojnem znesku za celo osmo desetletje; tudi se more zamudnik z redovnimi kaznimi pristiti v naknadno predložitev predpisane napovedi; tudi zavezanci, ki so bili dozdaj nametka oproščeni, morajo predložiti napoved in oprostitve za osmo desetletje vnovič izposlovati. Napoved je napraviti na posebnih tiskovinah, ki se dobe proti povračilu nabavnih stroškov pri vseh davčnih uradih. Vse drugo je razvidno iz naredbe ministra financ z dne 31. decembra 1920, šte. 14064, Uradni list št. 44, katero je dobili pri upravnistvu Uradnega lista po običajni ceni. Prizadeji krogi se v lastnem interesu ponovno opozarjajo, da svoji dolžnosti nemudoma zadostijo, ker se posebni pozivi ne bodo pošiljali.

g Na državni kmetijski šoli na Grmu se priredi petmetesni vinogradniški tečaj za sinove vinogradnikov in viničarje, in sicer meseca aprila, maja, junija, septembra in oktobra. Tečaj se začne s 1. aprilom tega leta. V tečaj se sprejme do 6. mladencev v starosti od 17—20. let, ki so končali z dobrim uspehom ljudsko šolo. Tečajniki dobe brezplačno hrano, stanovanje, poduk in mesečno 50 K nagrade. Podučevalo se bode: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo, živinorejo, pridelovanje kreme spise in računstvo. Prošnje, katerim je priložiti kratni list ali domovnico, zadnje šolsko izpričevalo in zdravniško izpričevalo, je poslati do 28. marca 1921 na ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

g Na državni kmetijski šoli na Grmu se priredi petmetesni sadjarski tečaj od 5. do 9. aprila tega leta za kmetijske mladence v starosti od 17. leta naprej. Poduk bo teoretičen in praktičen. Tečajniki dobe prosto stanovanje in v ozirovrednih slučajih tudi prosto hrano. Prošnje za sprejem v tečaj je poslati do 23. marca t. l. na ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Prosveta.

NARODNO GLEDIŠČE V LJUBLJANI.

DRAMA:

Ponedeljek, 7. marca: »Golgotac. Red C.
Torek, 8. marca: Zaprt.
Sreda, 9. marca: »Bajka o volku«. Red B.
Četrtek, 10. marca: »Golgotac. Izven. Po znizanih cenah.
Petek, 11. marca: »Razvaline življenja«. D.
Sobota, 12. marca: »Bajka o volku«. Red E.

OPERA:

Ponedeljek, 7. marca: Zaprt.
Torek, 8. marca: »Tosenc. Red C.
Sreda, 9. marca: »Mignonc. Red D.
Četrtek, 10. marca: »Thaisc. Red E.
Petek, 11. marca: »Mignonc. Red B.

pr Gostovanje ge. Milene Sugh-Stefančeve iz Zagreba in g. Julija Betetta z Dunaja. Dva gosia smo pozdravljali dva večera zapreč. Gospa Sugh-Stefančeva je pevski dobro šolana, njen glas je v višavi voljan kot živa flavta, njena srednja lega ima pa isto usodo kot srednja lega flavte. Maršikje jo je tudi orkester brez notranjih glasbenih razlogov preveč pokrival, da so je morala s težavo in naporom uveljavljati. V igri na zajemljiv način združuje ponašo stare šole z novjšimi ekspresionističnimi težnjami, tako da njena igra večkrat vpliva kot novodobni ekspresionistični liki, ki brez ozira na naravno medsebojno umerenost delov hočejo podajati samo čuvstvo, pa pri tem posamezne člene tako razpotegnejo, da vsled — recimo — preveč »razčuvstvanosti« oblik čuvstvo samo komaj še dojmimo. Nam je ljubše, če se notranjost v nekoliko manj potencirani gesti kaže. Po postavi in naravnem značaju je pevka rojena za mogočno junakinjo. Gostoljubno ljubljansko poslušalstvo je je sprejelo z veliko gorkoto in odobravanjem. — G. Betetto nam je že od nekdanjega legla znanec, še iz časov, preden je odšel v daljni svet istat znanja in slave, kar je oboje v oblihi meri tudi našel. Spominjamo se tistih dni, ko je v bivši dunajski dvor-

ni operi začel nastopati v najmanjših vlogah, pa je kritika s paznim sluhom njegovo neznatno vlogo s priznavanjem omenjala, včasih — bi dejal — en sam stavek posebej zabeležila. Je pa tudi v njegovem petju in nastopu — dasi je oboje klasično umerjeno ali pa prav zaradi tega — nekaj tako gorkega, tako na globoko zajetega, prisrčenega, resničnega, da so nas takoj prvi zvoki za se pridobili. To mirno, globoko umerjenost tem raje priznavamo, ker moramo večkrat vsaj mestoma opazovati neumerjeni nemir, ki pa ne prihaja iz globin, ampak je samo na površju siloma uprizorjen pa niti sum Delphini ne velja. Betettova mogočna igravska in pevška osebnost je vsaj na nekatere soigralce blagodejno učinkovala; zlasti je dobil vred-

no pevsko družico v gđni Thierryjevi, ki je bila posebno pevski res dobra; zlasti nas je razveselilo dejstvo, da je od zadnjega koncerta svoj glas izdatno osvetlila; če ga prav še nekoliko osvetli, bo imel za največje globine še vedno dovolj temnih barv. Orkester je bil ta večer kot smo si ga želeli. — Vsaj eno tako prvovrstno moč kot je Betetto, bi potrebovali v Ljubljani, da bi dajala ognja in izpodbadala naše operne moči, ki bi bile v celoti še zmožne stopnjevanja, ki bi mogle našo opero še višje dvigniti. Pa o naši operi kot taki ob priliki! — Ali bi se ne dalo tako uravnati, da bi Betetto prišel k nam? Morda bi moral sprejeti naše žrtve; pa bi se brez dvoma zavrnila s koristjo, ki bi jo od njih imela domovina.

pr Nove skladbe: Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« je izdalo samospeve Antona Lajovca za en glas s klavirjem »Pesmi samote« in tri lahke moške zbor E. Adamiča, M. Rožanca in Z. Prelovca. Dobe se v Jugoslovanski knjigarni. — Ljubljanski Zvon izda v kratkem 5 velikih pesmi za moški zbor Emila Adamiča. Naslovno stran je naslikal Maksim Gaspari.

pr »Hlahole iz Prage« javlja, da izvrši svojo koncertno turnejo po Jugoslaviji v mesecu majniku tega leta. Vršili se bodo koncerti po vseh večjih mestih Jugoslavije. Za 15. marca napovedani koncert torej odpade. V Ljubljani se vrši koncert najbrže 15. maja 1921.

Turistika in sport.

10 številka »Sportac« je izšla v krasni opremi, modrem tisku z čarajočimi slikami iz zimsko-sportnih tekem v Bohinju. Slike potrjujejo tolikrat naglašeno divnost in krasoto našega Bohinja s svojim veličastnim triglavskim ozadjem in z Bohinjskim jezerom. Vsebinska lista je: temeljni napaki sloven. nogometnega sporta, Pred olivrtitvijo kolesarske sezone, Glavna skupščina LNP, Pripravljalno se na olimpijado za leto 1924 in Pregled sportnega gibanja. Kljub krasni izdaji je cena lista le K 4.— v naročini in je dolžnost vseh, da list čimbolj podpirajo. Naroča se pri Upravi lista Narodni dom.

Spalne sobe

Izdelane iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi kuhinjske ali posamezno pohištvo gotovo ali po naročilu pri mizarskem mojstru

IVAN PAITZ

Maribor, Pod mostom 14.

Išče se dobro priporočena samostojna kuharica z dolgoletnimi spricvali na grad Volci potok pri Kamni-u. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod štev. 820.

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

ZAHVALA.

Vsem, ki so ob pri-
liki prežalostne smrti nam
nepozabljivega gospoda

Huberta Galle

izrekli svoje sožalje, da-
rovali cvečje in lepe vence,
se udeležili pogreba ter
spremili blagega pokoj-
nega na zadnji poti, iz-
rekamo najpristrčnejšo za-
hvalo.

Žalujoči ostali.

Proda se več rabljenih šivalnih stro-
jev za šivilje in krojače.
— Dvokolesa z dobro pnevmatiko. —
F. Batjel, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Sobna in kuhinjska oprava se da v
shrambo in uporabo takoj. Dopise pod »Oprava«
je takoj poslati na upravo »Slovenca«.

Zaganje ca 4000 kg, dobro za kurjavo,
stelo i. t. d. se po ceni prodaja.
Ogleda se lahko v blviš tovarni Zajec &
Horn, Ljubljana, Dunajska cesta št. 75.

Iščemo večjo lesenih podplatov
za opanke in čevlje. — Ponudbe naj se
posljejo na Gradjansko dion. štediono,
Daruvar, Slavonija. 774

Konj z vozom in opremo na prodaj
za 25.000 K. Dr. Kozma Ahačič,
Trzin. 823

Barva za jajca (pirhe) je došla v 7
različnih barvah 100
zavitkov K 140.—. Barva za obleko naj-
finejša, zanesljivo dobra, v vseh barvah.
100 zavitkov 200 K. Razpošilja vsako
množino Karl Loebner, Celje.
Ne zamudite!

Knjigovodja prva moč z daljšo prakso
perfektno v slov. nemški,
srbohrvaški in lašk. korespondenci, ste-
nograf in strojepisec išče službe. Nastop
z aprilom ali prej. Cenjene ponudbe
pod »Knjigovodja 2212« na upravnistvo
Slovenca. 828

**Večja množina
pocinkane
pločevine**

se prodaja po nizki ceni.

IVAN PODBOJ

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 95.

Brez posebnega obvestila.

Anica Zabukovšek naznanja v svojem, v imenu otrok
Miluske, Mitutina in Bojana ter vseh ostalih sorodnikov srce
pretresujočo vest, da je njen nad vse ljubljani, srnodobri soprog
oziroma naskrbnejši atek, sin, brat, svak in stric, gospod

dr. IVAN ZABUKOVŠEK

odvetnik v Smarju pri Jelšah

v četrtek, dne 3. marca t. l. ob polu 17. uri po težki, mukepolni
bolezni, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, 5. marca 1921
ob 15. uri iz mrtvaške veže obč. javne bolnice v Mariboru na
magdalensko pokopališče v Pobrežju.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

MARIBOR-SMARJE PRI JELŠAH, dne 4. marca 1921.

Mestni pogrebni zavod Maribor.

Takoj dobavljivo iz skladišča LJUBLJANA

1 težki UNIVERSAL-stroj za izrezavanje

(Fräsmaschine) nemški izdelek

z universal-razdelilnikom (Teilkopf), kretanje mize na vse strani
samostojno; velikost mize 1110×250 mm, ca 2000 kg teže. Vsi
drugi stroji za obdelovanje železa in kovine so takoj dobavljivi
iz skladišča Wien. — H. SARTORIUS Nachf., Gesellschaft
m. b. H., WIEN VIII., Laudongasse 12.

Trgovski solrudn'k dobro verziran
želi mesta v ka-
teri si budi stroki. Cenjene ponudbe
na Stanko Praznik, Kobarje, Mozirje.

Stanovanje 2-3 sobe in pritlikline išče
stranka brez otrok proti
visoki nagradi in dobri plači. Ponudbe
na upravo »Slovenca« pod »Visoka
nagrada«.

Prodajalka večja manufakturne in špe-
cerijske stroke, ki bi bila
zmožna samostojno voditi podružnico
se sprejme takoj. Ponudbe z zahtevo plače
je poslati na Alojzij Remic, Dravograd.

Napredaj sta skupno v Novem mesč
2 enonadstropni hiši

št. 65 na glavnem trgu poleg mestne hiše
s trgovskimi lokali in št. 61, neposredno
v stiku s prvo, pa v drugi ulici. Obe pri-
pravni za večjo trgovino ali obrt. Več se
izve pri gospđ:

Angela Vojska, Novo mesto.

Trgovska hiša

v središču mesta Maribora, z lepimi
trgovskimi lokali, skladišči in konj-
skim hlevom, primerna za vsako pod-
jetje, se takoj prodaja.

Ponudbe: hišni posestnik, Maribor,
Slovenska ulica štev. 20.

Prva srbska tovarna sirilnega
praška in sirilne tekočine

Gjoka Dimitrijević, Niš

ima v zalogi sirilni prašek in sirilne teko-
čine, cenejše in močnejše kakor tuji izvodi.

Hitrotekoče
polnojarmenike
450, 600 i 750 mm
dobavlja takoj
WOLFF & PESCHA
WIEN XVIII.,
Sternwartestr. 25.
Telef. 94070.

„KOVINOL“
tekoče v steklenicah,

„PASTOL“
v plehnatih skatlah, zajamčeno najboljša
sredstva za čiščenje vsake kovine.
Izdajatelj F. PLEVNİK, Celje.

Inženier **Dr. Miroslav Kasal**

ob asstveno povrjen/
stavbn inženier
Ljubljana,
Hilšterjeva ulica št. 7.

Specijelno stavbeno podjetje
za betonske, železobetonske
in vodne zgradbe

Izrada vodnih sil.

Več senčnatih koslanjcev ter kolov
lepih ima napredaj **Franjo Repič**, sodarstvo,
Ljubljana, Trnovo. 819

Velika novih dvokoles različne pnev-
matike tudi za
otročje vozčke, šivalni stroji in vsako-
vrstni del po ceni pri **Batjel-u**, Ljub-
ljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvo-
kolesa, otroški vozčki, šivalni stroji i. t. d.
v popravilo. Mehanična delavnica Kar-
lovska cesa št. 4.

Telefon štev. 228.

Račun čekovnega urada v Ljubljani štev. 647.

Ljudska posojilnica

v LJUBLJANI, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6.

Obretnuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po čistih

3%

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica, in je imela
koncem decembra 1920 **60 milijonov vlog** in nad **K 1.100.000** — re-
zervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici),
na hipoteke in v tekočem računu.

Zahtevajte položnice Ljudske posojilnice.

Tovarna

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Šalenburgova ul. 4.

PODRUŽNICE:

MARIBOR

NOVO MESTO

KOČEVJE

Gosposka ul. 38.

Glavni trg.

št. 39.

Cigaretni papir RIZ ABADIE „PATENT“

karton 100 zavočkov (ne 60) za K 145.— pošilja dokler zaloga

LEOPOLD RIEZ, Krško ob Savi.

Pozor!

Dospela je velika pošiljatev raznih gumbov, igel,
modnih stvari, vezenin, finih žlic, rincev za čevlje,
zapon, toaletnih stvari, čevljarstvih potrebščin in
orodja itd. Za obilen obisk se priporoča trdka
Jos. Petelinč, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Najnižje cene na drobno in na debelo

„STANDARD“

Ges. m. b. H., WIEN I., Franz Josefs Kai 5.
Ustanovljeno 1849.

Oddelek pivovarski

dobavlja vsakovrstne pivovarske stroje in
pivovarske predmete, pivničarske stroje
in p.vničarske predmete, vsakovrstne teh-
nične potrebsčine.

Oddelek delavnice

dobavlja prenosno orodje (Transportgeräte),
ventilatorje, poljske kovačnice (Feldschmie-
den) i. t. d. — Lastni proizvod.

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru.
2. Zvonove proti razpok in prelomu.
3. Sprejema v novoustanovljenem življenjskem oddelku zavarovanja.

Skupno premagamo skupne težave!

Svoji k svojim!

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI

posluje začasno v prostorih Zadružne zveze, Dunajska c. 38j.

SOMBOR. Podružnici: SPLIT.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira
vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in
devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne
knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije
pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne Razredne Loterije.

Izplačuje svojim klijentom vsak znesek brez odpovedi **v gotovini.**